

Avtalsvillkor för IT-upphandlingar inom den offentliga förvaltningen

TILLÄMPNINGSANVISNING

INLEDNING

Avtalsvillkoren för IT-upphandlingar inom den offentliga förvaltningen infördes som en rekommendation för den allmänna förvaltningen, en JHS-rekommendation, den 8 oktober 2007. Avtalsvillkoren ersätter de allmänna avtalsvillkoren för statens upphandlingar av informationsteknik 1998 (VYSE 1998) med kompletterande specialvillkor. Avtalsvillkoren har reviderats inom ett projekt som tillsattes av finansministeriet i juni 2006 och bestod av företrädare för statsförvaltningen, tjänsteleverantörer inom informations- och kommunikationsteknik, statliga upphandlingsenheter och kommunsektorn.

Strukturen för avtalsvillkoren har i stort sett förblivit oförändrad. En viktig ändring är dock de nya specialvillkoren för tjänster. Samtidigt har specialvillkoren för servicetjänster för maskinvara och underhållstjänster för programvara (VHYE) samt specialvillkoren för drifttjänster (VKÄE) slopats.

Rubrikerna och styckena i tillämpningsanvisningen har numrerats för att underlätta hanteringen. Numreringen följer inte avtalsvillkorens numrering.

1 ALLMÄNT

1.1 Avtalsvillkoren för IT-upphandlingar inom den offentliga förvaltningen består av följande villkor:

- (i) Allmänna avtalsvillkor (JIT 2007 – Allmänna villkor)
- (ii) Specialvillkor för beställarens upphandling av tillämpningsprogram (JIT 2007 – Tillämpningsprogram)
- (iii) Specialvillkor för tjänster (JIT 2007 – Tjänster)
- (iv) Specialvillkor för konsulttjänster (JIT 2007 – Konsultation)
- (v) Specialvillkor för upphandling av programpaket (JIT 2007 – Programpaket)

(vi) Specialvillkor för upphandling av maskinvara (JIT 2007 – Maskinvara)

- 1.2 Syftet med anvisningen är att vägleda både beställaren och anbudsgivaren i samband med IT-avtal inom den offentliga förvaltningen. I anvisningen uppmärksammas också vissa sådana omständigheter som beställaren bör beakta i sin anbudsförfrågan.
- 1.3 Genom anvisningen ges inte i övrigt några anvisningar för hur anbudsförfrågan eller anbud ska upprättas. Offentlig upphandling ska konkurrensutsättas i enlighet med lagen om offentlig upphandling (348/2007). Det är också önskvärt att bekanta sig med de separata anvisningarna i ärendet, såsom Statens upphandlingshandbok.
- 1.4 När en upphandling planeras gäller det också att planera avtalshelheten. Särskilt avseende bör fästas vid situationer där upphandlingen innehåller flera leverantörers produkter. Avtalsvillkoren utgår från antagandet att leverantören själv avgör vilka element som anbudet gäller och därmed ansvarar för leveransen oavsett om den innehåller även andra parter produkter eller tjänster. Om beställaren dock förutsätter att produkter av tredje parter används, kan upphandlingen planeras till exempel så att beställaren själv skaffar den tredje partens produkter, och då står endast arbetet i anslutning till produkten som föremål för upphandlingen.

Det kan också finnas flera avtalsparter. I praktiken lämnas anbud till exempel av grupperingar. Om ett avtal kan ingås med en gruppering, ska avtalsvillkoren kompletteras genom mera detaljerade överenskommelser om grupperingsmedlemmarnas inbördes ålägganden och ansvar.

2 ANVÄNDNING AV AVTALSVILLKOREN

- 2.1 Ett bra avtal baserar sig på välförberedd upphandling och anbudsförfrågan.
- 2.2 Det rekommenderas att enheterna inom statsförvaltningen samt kommunerna och samkommunerna använder dessa avtalsvillkor som underlag för avtal om IT-upphandlingar.
- 2.3 Utöver avtalsvillkoren behövs det alltid ett egentligt avtal där det redogörs för bland annat parterna i avtalet, objektet, leveransens eller tjänstens innehåll, de krav som gäller avtalsobjektet, mera detaljerade uppgifter om parternas ålägganden och ansvar, tidtabellerna, priserna och betalningsvillkoren samt eventuella övriga villkor som avviker från avtalsvillkoren eller kompletterar dem. Avtalsstrukturen ska alltid planeras

omsorgsfullt, och vid behov ska det säkerställas bland annat att beställarens verksamhet fortsätter när avtalet upphör. I anbudsförfrågan och avtalet gäller det också ofta att beakta behovet av eventuellt extraarbete.

- 2.4 Avtalsvillkoren lämpar sig dock inte direkt för alla upphandlingssituationer. Lämpligheten bedöms alltid från fall till fall. Enskilda avtalsvillkor får frångås vid behov, eller det kan avtalas mera detaljerat om dem. I sådana avtalspunkter där detta speciellt ofta är nödvändigt nämns ”om det inte har avtalats om något annat”.
- 2.5 I synnerhet när det gäller omfattande och krävande leveranshelheter kan det vara nödvändigt att ändra eller komplettera avtalsvillkoren. Vid sådana leveranser avtalas det vanligen mera detaljerat än i avtalsvillkoren om bland annat leveransfaser och projektrelaterade omständigheter, säkerhetsfrågor (till exempel ett separat säkerhetsavtal), ansvarsfrågor och immateriella rättigheter. I samband med nyttjanderättigheter är det ofta nödvändigt att avtala om att inte bara beställaren utan också andra enheter inom den offentliga förvaltningen har rätt att nyttiggöra sig upphandlingsobjektet.
- 2.6 Av avtalet ska tydligt framgå vilka villkor som omfattas av avvikande överenskommelser och vad ändringen innehåller.
- 2.7 Om avtalsvillkoren frångås ska alla ändringar ingå antingen i den egentliga avtalstexten eller i en separat bilaga till avtalet. För att avtalsvillkoren ska vara enhetliga får avtalsändringar inte göras i de handlingar avseende avtalsvillkor som specificerats under punkt 1.1.
- 2.8 Anbudsförfrågan ska innehålla de centrala villkoren för avtalet för att anbudsgivarna ska kunna beakta villkoren när de lämnar anbud. Det är speciellt viktigt att lägga fram sådana villkor som kan ha betydelse för prissättningen i anbudet samt sådana villkor som den upphandlande enheten betraktar som ovillkorliga minimikrav för ett framtida avtalsförhållande. Genom de viktigaste avtalsvillkoren säkerställs att anbudet är kommensurabla och jämförbara. Om det i anbudsförfrågan hänvisas till dessa avtalsvillkor ska det nämnas särskilt vilka enskilda avtalsvillkor som man vill frångå eller i fråga om vilka det på basis av anbudet kan avtalas annorlunda. Det är viktigt att redan under fasen för anbudsförfrågan bekanta sig med avtalsvillkoren för IT-upphandlingar inom den offentliga förvaltningen för att det ska kunna säkerställas att avtalsvillkoren lämpar sig för den aktuella upphandlingen.

- 2.9 Avsikten är att avtalsvillkoren ska användas så att de allmänna avtalsvillkoren för IT-upphandlingar inom den offentliga förvaltningen (JIT 2007 – Allmänna villkor) alltid används tillsammans med lämpliga specialvillkor (specialvillkoren ska inte användas utan de allmänna avtalsvillkoren). Bland specialvillkoren väljs de som lämpar sig för upphandlingen. I de olika specialvillkoren finns sådana bestämmelser om exempelvis underleverantörer, garanti samt förfaranden för testning och godkännande som avviker från de allmänna avtalsvillkoren. Om flera specialvillkor tillämpas på en upphandling, ska ordningsföljden för tillämpningen prövas speciellt noggrant och om ordningsföljden ska avtalas i det egentliga avtalet.
- 2.10 Det rekommenderas att det inte bara hänvisas till de tillämpliga avtalsvillkoren, utan att de ingår som bifogade avtalshandlingar till det avtal som ska undertecknas. På så vis kan man undvika meningsskiljaktigheter i fråga om tillämpliga avtalsvillkor och deras bindande verkan.

3 ALLMÄNNA VILLKOR FÖR IT-UPPHANDLINGAR (JIT 2007 – ALLMÄNNA VILLKOR) OCH ALLMÄNNA KOMMENTARER OM INGÅENDE AV AVTAL UTFRÅN VILLKOREN

3.1 Beställarens krav

När avtalsvillkoren används är det viktigt att i anbudsförfrågan specificera de krav som beställaren ställer på produkten eller tjänsten, till exempel tekniska krav, funktionella krav, krav i fråga om prestanda, ändamål och informationssäkerhet eller övriga krav. I avtalet ska specificeras alla sådana krav som beställaren ställer och som uppgetts som absoluta villkor för anbudsförfrågan eller som anbudsgivaren i sitt anbud uppgett sig uppfylla. Kraven är av central betydelse i frågor som gäller godkännande av leveransen, ansvar för fel och garanti. Kraven ska specificeras tydligt och tillräckligt detaljerat. En stor del av tvisterna i samband med IT-upphandlingar och avtal gäller huruvida produkten eller tjänsten motsvarar de krav som ställts på den.

3.2 Öppen källkod

Användningen av öppna källkoder har ökat inom IT-projekten. I avtalsvillkoren är utgångspunkten att användningen av en öppen källkod i allmänhet inte avviker från användningen av andra tredje parters komponenter i leveransen. Eftersom licensvillkoren för öppna källkoder inte är speciellt kända, har det bland avtalsvillkoren tagits in ett villkor enligt vilket leverantören ska klarlägga villkoren i anslutning till

användningen av en öppen källkod för beställaren och säkerställa att villkoren inte ska tillämpas på beställarens programvara i övrigt, om det inte har avtalats om det. Om beställaren förutsätter att det för beställaren skapas en öppen källkod för produkten, ska avtalsparterna från fall till fall komma överens om angelägenheter som gäller användningen av och licenseringen för den öppna källkoden, såsom licensvillkor och offentliggörande av källkoden.

3.3 Immateriella rättigheter

3.3.1 Utgångspunkten i avtalsvillkoren är att upphovsrättigheterna och de övriga immateriella rättigheterna i regel kvarstår hos leverantören.

3.3.2 Beställaren får den nyttjanderätt som slagits fast i avtalsvillkoren, vilket ofta är tillräckligt för beställaren.

3.3.3 Ett undantag är dock sådana konsulttjänster där beställaren köper leverantörens expertis och resurser till sitt förfogande. Utgångspunkten är då att leverantören inte behåller några immateriella rättigheter när det gäller resultaten av det arbete som utförs av de personer som ställts till beställarens förfogande.

3.3.4 I vissa fall behöver beställaren (till exempel för servicecenterverksamhet) mera omfattande nyttjanderättigheter eller till och med alla immateriella rättigheter för egen del. Det gäller att komma överens om mera omfattande nyttjanderättigheter om en produkt eller tjänst är avsedd för till exempel hela statsförvaltningen eller flera upphandlande enheter eller för beställarens partner eller kunder. Beställarens utvidgade nyttjanderättigheter ska nämnas redan i anbudsförfrågan, likaså om de immateriella rättigheterna helt tillfaller beställaren.

3.3.5 Om det önskas att de immateriella rättigheterna överförs på beställaren kan i anbudsförfrågan och avtalet tas in exempelvis följande villkor:

”De immateriella rättigheterna till alla [ange vilka, exempelvis etapp- och slutresultat i dokument, former av programvara] tillhör beställaren, och leverantören behåller inga rättigheter.”

Det går också att komma överens om att upphovsrättigheterna eller de övriga immateriella rättigheterna är gemensamma eller parallella så att båda avtalsparterna, oberoende av varandra, kan dra nytta av dem. Det är då alltid skäl att först förhandla med en jurist.

De immateriella rättigheterna bör åtskiljas från frågan om konfidentialitet. Även om avtalsparten inte har några immateriella rättigheter kan det fastställas att det aktuella materialet är konfidentiellt.

3.4 Informationssäkerhet

- 3.4.1 Bestämmelser om en god informationshantering finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Kravet på att statliga myndigheter ska genomföra en god informationshantering siktar till att bevara integrerade, högklassiga, användbara, tillgängliga och förtroliga uppgifter.
- 3.4.2 Det handlar i sista hand om att trygga informationens kvalitet och därigenom garantera myndigheternas verksamhetsförutsättningar. Planenlig, omsorgsfull och ändamålsenlig verksamhet är av central betydelse för en god informationshantering.
- 3.4.3 Med god informationshantering enligt personuppgiftslagen (523/1999) avses den registeransvariges skyldighet att sörja för att god informationshantering genomförs när personuppgifter behandlas.
- 3.4.4 I personuppgiftslagen regleras när personuppgifter får samlas in och annars behandlas. De viktigaste principerna med tanke på god informationshantering gäller då skyldigheter avseende planering, nödvändighet, aktsamhet och skydd samt hänsyn till de registrerade personernas rättigheter.
- 3.4.5 En god informationshantering och god informationsbehandling samt övriga skyldigheter i anslutning till behandling av personuppgifter och informationssäkerhet preciseras dessutom i branschvisa lagar.
- 3.4.6 Utöver det som nämns ovan kan varje beställare ha egna krav på informationssäkerheten. Beställaren kan förutsätta att den produkt eller tjänst som bjuds ut uppfyller kraven. Beställaren ska då specificera kraven redan i anbudsförfrågan.
- ### 3.5 Beställarens granskningsrätt
- 3.5.1 I synnerhet när det ingås avtal av kontinuerlig karaktär eller ekonomiskt betydande avtal är det befogat att överväga möjligheten att ta in ett omnämnande av beställarens granskningsrätt i avtalet. Exempelvis följande avtalsklausul kan användas:
”Extern eller intern revision som granskar beställarens verksamhet eller en inspektör som befullmäktigats av beställaren har rätt att övervaka att avtalet följs. Leverantören ska utan ersättning lämna den som utför granskningen de uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar samt övrigt material som behövs för granskningen samt även i

övrigt bistå vid inspektionen. Den som utför granskningen har rätt att i den omfattning som granskningen förutsätter få tillträde till affärslokaler, lagerlokaler eller andra motsvarande lokaler som är i leverantörens besittning eller användning och som är av betydelse för granskningen.”

4 AVTALSVILLKOR FÖR BESTÄLLARENS UPPHANDLING AV TILLÄMPNINGSPROGRAM (JIT 2007 – Tillämpningsprogram)

4.1 I specialvillkoren för beställarens upphandling av tillämpningsprogram (JIT 2007 – Tillämpningsprogram) avses med beställarens tillämpningsprogram ett program eller en del av programmet som utformats för beställaren, sådana utvidgningar och ändringar av, tillägg till (såsom anslutningar), konfigurationer och parametringar av programpaket som leverantören utformat för beställaren samt eventuell annan programvara och eventuellt annat material som leverantören har levererat som ett led i ibruktageandet (till exempel konversionsverktyg). Beställarens tillämpningsprogram kan också innehålla ett programpaket, om det uttryckligen har överenskommit om det i avtalet.

4.2 Beställarens tillämpningsprogram ska specificeras närmare i avtalet.

4.3 Beställarens tillämpningsprogram ska uppfylla de krav som angetts i anbudsförfrågan. Mera detaljerade specifikationer för genomförandet bestäms vanligen särskilt utgående från kraven. Avtalsparterna görs uppmärksamma på att specifikationerna ska uppfylla kraven. Om det under den fas då specifikationerna förs in framgår att något av kraven inte uppfylls eller att det till exempel inte är ändamålsenligt att genomföra det, ska leverantören informera beställaren om detta och ärendet behandlas vid ett förfarande för ändringshantering.

Beställarens tillämpningsprogram genomförs oftast som arbete i projektform.

Leveransprojekten avviker från varandra, och därför gäller det att i avtalet specificera leveransfaserna, leveranstidtabellen, betalningstidtabellen, avtalsparternas ansvar och ålägganden samt behövliga resurser. I avtalet ska också ingå en tillräckligt noggrann beskrivning av leveransprojektet. Det är ofta befogat att göra upp en bindande, detaljerad projektplan.

4.4 Beställaren får nyttjanderätt till beställarens tillämpningsprogram, vilken ger beställaren bland annat rätt att göra eller låta göra ändringar i tillämpningsprogrammet och att för beställarens syften överlåta det till en tjänsteproducent som beställaren anlitar samt rätt

att överföra nyttjanderättigheterna i vissa fall. Beställaren bör också fästa uppmärksamhet vid hurdan dokumentation leverantören har.

- 4.5 Ofta skaffar beställaren ett system så att det konstrueras utgående från underlaget för ett programpaket, vilket parametreras, ändras eller kompletteras så att det motsvarar beställarens krav. Beställarens tillämpningsprogram och de programpaket det eventuellt innehåller ska specificeras i avtalet. Även följande omständigheter bör uppmärksammas:
- 4.5.1 Testningsförfaranden och förfaranden för godkännande gäller beställarens hela tillämpningsprogram inbegripet de programpaket som ingår i det. Till specialvillkoren för upphandling av tillämpningsprogram har fogats bestämmelser om testningsförfaranden och förfaranden för godkännande. Det kan dock vara nödvändigt att i avtalet komma närmare överens om testnings- och godkännandeprocessen. Dokumentationen är en viktig del av produkten eller tjänsten. Därför ska även dokumentationen kontrolleras i samband med testningen.
- 4.5.2 Om beställarens tillämpningsprogram innehåller ett programpaket som specificerats i avtalet, bestäms nyttjanderättigheterna till det i princip i enlighet med specialvillkoren för programpaket eller i enlighet med programpaketets egna villkor avseende nyttjanderätt. Om det inte har avtalats om något annat ska specialvillkoren för upphandling av programpaket (JIT 2007 – Programpaket) iakttas. I avtal av denna typ ska användningen av avtalsvillkoren ägnas särskild uppmärksamhet. I förekommande fall kan beställaren redan i anbudsfrågan kräva att få nyttjanderättigheter till helheten eller programpaketet i enlighet med specialvillkoren för upphandling av tillämpningsprogram (JIT 2007 – Tillämpningsprogram), om frågan är av övergripande vikt för beställaren.
- 4.5.3 I fråga om underhåll gäller det att säkerställa att underhållet på samma villkor gäller hela tillämpningsprogrammet och de ändringar som gjorts för beställaren.
- 4.5.4 Om avtalsobjektet utgörs av programvara som är kritisk för beställaren, är det skäl att bereda sig på att underhållet av programvaran kan upphöra eller programvaruleverantören kan försättas i konkurs. Källkoden för och dokumenten i anslutning till programvara som är viktig för beställaren kan genom ett separat deponeringsavtal deponeras hos en opartisk tillhandahållare av tjänster för källkodsdeponering ("escrow agent"). Den som tillhandahåller tjänster för källkodsdeponering förvarar materialet och kan i problemsituationer friställa källkoden på de villkor som överenskommit i deponeringsavtalet. I Finland tillhandahåller exempelvis Helsingforsregionens handelskammare och Åbo handelskammare tjänster för källkodsdeponering.

5 AVTALSVILLKOR FÖR TJÄNSTER (JIT 2007 – Tjänster)

- 5.1 Till följd av tjänsternas accentuerade betydelse har specialvillkor för tjänster (JIT 2007 – Tjänster) tagits in som nya villkor bland avtalsvillkoren. Samtidigt har specialvillkoren för servicetjänster för maskinvara och underhållstjänster för programvara samt specialvillkoren för drifttjänster slopats.
- 5.2 Avsikten är att specialvillkoren ska tillämpas på tjänster av kontinuerlig karaktär. Det är dock inte meningen att villkoren ska tillämpas på konsult- och experttjänster. På dessa tillämpas däremot de specialvillkor som gäller konsultation.
- 5.3 I tjänstavtalet bör följande faser uppmärksammas:
- (i) ibruktagande (eventuell pilotering)
  - (ii) produktion, då tjänsten ska stå till förfogande i enlighet med avtalet
  - (iii) frigörelse från tjänsten.
- 5.4 Situationerna i anslutning till ibruktagandet av en tjänst varierar från fall till fall och enligt avtalsvillkoren får avtalsparterna komma överens om dem.
- 5.5 I fråga om produktionsfasen ska i avtalet beskrivas i detalj
- (i) tjänsten och dess processer (tjänstprocessen är beroende av den leverantör som valts)
  - (ii) tjänstmiljön (även testmiljöerna ska beaktas) och ansvarsgränssnitten mellan avtalsparterna och mellan de olika leverantörerna
  - (iii) tjänsttiderna
  - (iv) svarstiden och angelägenhetsklasserna¹

---

¹ Exempel:

Angelägenhetsklasser:

A. Fel som förhindrar användning. Åtgärderna påbörjas omedelbart efter det att felanmälan har anlänt och arbetet fortgår alla veckodagar och dygnet runt.

B. Fel som avsevärt inverkar störande på användningen. Tjänsterna påbörjas inom fyra timmar efter felanmälan och arbetet fortgår alla veckodagar och dygnet runt.

C. Fel som inverkar störande på användningen. Tjänsterna påbörjas senast den första arbetsdagen efter felanmälan och arbetet fortgår under leverantörens dagliga regelbundna arbetstid samt vid behov som övertidsarbete under arbetsdagar.

D. (annat)

Om det inte har avtalats om något annat tillämpas angelägenhetsklass C. Under garantitiden får beställaren rättigheter enligt angelägenhetsklass C.

(v) tjänstnivån, hur den mäts och följs samt påföljder vid försummelser².

Dessutom bör avseende fästas vid

(vi) hur tjänsten utvecklas

(vii) dataskydd och informationssäkerhet.

5.6 I avtalet gäller det också att bereda sig på att tjänsten kan upphöra och konkurrensutsättas på nytt utan att frigörelsen inverkar störande på beställarens verksamhet. I avtalsvillkoren ingår en punkt som gäller leverantörens skyldighet att bistå. Det ska bedömas från fall till fall om biståndsskyldigheten är tillräcklig eller behövs. Det lönar sig i synnerhet att överväga och på förhand mera detaljerat slå fast vilket material och vilken information beställaren behöver när tjänsten upphör. Det lönar sig likaså att ta upp biståndsskyldighetens förhållande till förtrolig information.

5.7 Slutresultaten av tjänsten ska slås fast i avtalet. Vid fortlöpande tjänster uppkommer det inte på långt när alltid slutresultat. I avtalet kan parterna däremot komma överens om till exempel småskalig utveckling av programvaran, vilket innebär att tjänsten också ger slutresultat.

5.8 I prisuppgifterna ska tydligt specificeras vad allt som är arbete som debiteras särskilt eller vad som kan medföra ändringar i en eventuell fast avgift för tjänsten.

6 ATT BEAKTA VID UPPHANDLING AV KONSULTTJÄNSTER (JIT 2007 - Konsultation)

---

² Beställarens tillfredsställelse kan mätas exempelvis med vitsorden 1–10.

Tillgängligheten kan beräknas exempelvis enligt följande formel:

$\% = (\text{tjänsttid} - \text{avbrottstid}) / \text{tjänsttid} * 100$, ska för ett glidande medelvärde för 4 veckor beräknat enligt ovan nämnda formel vara minst det avtalade procenttalet.

Tillgängligheten jämte sanktioner kan indelas i klasser till exempel som följer:

1) Lindrig nedgång i tillgängligheten

- den månatliga tillgängligheten är [xx.x.-xx.x]%

- sanktion: registrering av kvalitetsavvikelse och överenskommelse om korrigerande åtgärder.

2) Betydande nedgång i tillgängligheten

- den månatliga tillgängligheten är [xx.x.-xx.x]%

- avtalsvite X % av den månatliga grunddebiteringen.

3) Allvarlig nedgång i tillgängligheten

- den månatliga tillgängligheten är [xx.x.-xx.x]%

- avtalsvite: Y % av den månatliga grunddebiteringen.

4) Mycket allvarlig nedgång i tillgängligheten

- den månatliga tillgängligheten är lägre än xx.x %.

- avtalsvite: Z % av den månatliga grunddebiteringen.

- 6.1 Specialvillkoren för konsulttjänster (JIT 2007 – Konsultation) är avsedda att användas när konsult- och experttjänster anlitas. Avsikten är inte att de ska användas i samband med hyrning av personal.
- 6.2 I form av konsulttjänst avtalas traditionellt med en konsult om ett uppdrag som leder till ett visst, specificerat slutresultat, såsom en rapport eller en plan. Om det inte har avtalats om något annat godkänns slutresultatet i enlighet med punkt 9 i JIT 2007 – Allmänna villkor. Punkten gäller villkoren för överlåtelse och godkännande.
- 6.3 Å andra sidan kan villkoren användas också i en situation där konsultationen omfattar konsultation och rådgivning för beställaren utan att konsultationen ger upphov till något slutresultat som ska godkännas särskilt. Då uppkommer det inte några slutresultat som ska överlämnas separat och som beställaren kontrollerar.

7 AVTALSVILLKOR FÖR UPPHANDLING AV PROGRAMPAKET (JIT 2007 – Programpaket)

- 7.1 Det har inte gjorts några egentliga ändringar i innehållet i 1998 års specialvillkor för upphandlingar av programpaket (VVOY 1998). Begreppen har dock förenhetligats med de övriga villkoren.
- 7.2 Vid upphandling av programpaket kan enligt särskild överenskommelse villkoren för nyttjanderätt för rättsinnehavare av programpaket tillämpas i stället för villkoren JIT 2007 – Programpaket. Om det förfarandet tillämpas gäller det dock att säkerställa att nyttjanderättigheterna enligt de nämnda villkoren är tillräckliga för det avsedda ändamålet.
- 7.3 Det lönar sig att klarlägga det avsedda ändamålet och det planerade antalet användare i anbudsfrågan, för att priserna enligt anbudet ska bli jämförbara.
- 7.4 Om priserna är bundna till antalet användare lönar det sig att bereda sig på förändringar i antalet användare och beakta detta i anbudsfrågan.
- 7.5 Det lönar sig likaså att utreda och komma överens om
- (i) de krav som programvaran ställer på beställarens plattformsmiljö för maskinvaran och på beställarens operativsystem
  - (ii) hurdan garanti programpaketet har
  - (iii) hurdana stöd- och underhållstjänster som ges programvaran

exempelvis

- leverantören ger telefonstöd
- feldiagnostisering och reparation av programpaketet som leverantören eventuellt utför på distans
- databas som leverantören ställt till beställarnas förfogande och från vilken beställaren själv kan söka beskrivningar av fel som observerats i programvaran och hur de ska rättas till
- enligt särskild överenskommelse leverans av korrigerade versioner till beställaren
- information om uppdagade fel i programpaketet och om de nyaste distributionsversionerna av programvaran

(iv) hur ofta versionen byts ut och vilken version som stöds.

8 AVTALSVILLKOR FÖR UPPHANDLING AV MASKINVARA (JIT 2007 – Maskinvara)

8.1 Innehållet i 1998 års specialvillkor för maskinvara (VLAE) har inte ändrats.

8.2 Det lönar sig alltid att komma överens om följande i samband med upphandling av maskinvara:

- (i) de krav som ställs på installationsplatsen för en enhet (maskinvaran)
- (ii) huruvida leveransen omfattar installation av enheterna
- (iii) maskinvarans tillåtna genomsnittliga felintervall (Mean Time Between Failure).

8.3 Med stöd av 3 a kap. i avfallslagen (3.12.1993/1072) och statsrådets förordning om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (852/2004) ska en producent av el- och elektronikmateriel (tillverkare, importör samt försäljare som säljer anordningarna under eget produktmärke) sörja för ordnandet av och kostnaderna för avfallshanteringen för de produkter som producenten släpper ut på marknaden (producentansvaret). Producenten ansvarar för avfallshanteringen i fråga om apparater och anordningar som offentliga organisationer upphandlat, om apparaterna och anordningarna har skaffats efter den 13 augusti 2005. Ansvaret gäller även äldre materiel som ersätts genom upphandling av nya apparater och anordningar. En leverantör som inte är producent för materielen har inte producentansvar enligt avfallslagen. Producenten ska dock se till att leverantören har behövliga uppgifter om hur avfallshanteringen ska ordnas. Om en befintlig enhet ersätts genom upphandling, kan beställaren i anbudsförfrågan kräva att leverantören har ett system för att bortskaffa

gammal materiel på ett tillbörligt sätt och att leverantören utan ersättning tar emot de apparater och anordningar som ska ersättas, antingen i samband med leveransen av ny materiel eller, om detta inte är möjligt för beställaren, på en mottagningsplats belägen inom ett rimligt avstånd (till exempel under 30 kilometer) från beställarens lokaler.

- 8.4 Om det avtalas om leverans av en tredje parts maskinvara bör det tydligt överenskommas om vem som ansvarar för leveransen av maskinvaran och vem som är beställarens avtalspartner till denna del.
- 8.5 I avtalsvillkoren har specialvillkoren för servicetjänster för maskinvara och underhållstjänster för programvara (VHYE) slopats. Specialvillkoren för tjänster (JIT 2007 – Tjänster) kan användas för överenskommelse om servicetjänster för maskinvaran. Innehållet i tjänsterna ska beskrivas i avtalet. Det ska också avtalas särskilt om eventuella svarstider, angelägenhetsklassificeringar, uppföljning och mätning av nivån på tjänsten samt sanktioner vid överträdelser.